

Protocol onafhankelijkheid Ecologische Autoriteit

Werkwijze

Voor ieder adviestraject wordt een werkgroep van deskundigen samengesteld. De aard van het plan of programma waarover geadviseerd wordt bepaalt het type discipline dat in de werkgroep vertegenwoordigd is. De voorzitter van de werkgroep bepaalt de samenstelling van de werkgroep. De voorzitter, deskundigen en werkgroepsecretaris bepalen in de werkgroep samen de inhoud van het advies.

Het is van groot belang dat de deskundigen, de voorzitter van de werkgroep en de werkgroepsecretaris onafhankelijk opereren en dat er geen sprake is van (schijn van) persoonlijke of zakelijke betrokkenheid bij het plan of programma waarover geadviseerd wordt. Deskundigen adviseren in de werkgroep zonder last en ruggespraak en uitsluitend op basis van hun deskundigheid.

Het bevoegd gezag of de voortouwnemer wordt bij de start geïnformeerd over de samenstelling van de werkgroep en kan dan op grond van betrokkenheid beargumenteerd bezwaar maken tegen deelname van een bepaalde deskundige. In geval van discussie over de vraag of van betrokkenheid sprake is of kan zijn geldt als uitgangspunt: 'bij twijfel niet doen'. Bij verschil van inzicht over de inzet van personen in een adviestraject gelden de volgende afspraken over wie beslist.

Als het gaat om de inzet van:

- deskundigen, dan beslist de voorzitter van de werkgroep, zo nodig in samenspraak met de directeur/algemeen secretaris;
- de werkgroepsecretaris, dan beslist de directeur/algemeen secretaris;
- de voorzitter van de werkgroep, dan beslist de directeur/algemeen secretaris zo nodig in samenspraak met de voorzitter van de Ecologische Autoriteit of in samenspraak met het bestuur in het geval het om de voorzitter van de Ecologische Autoriteit gaat;
- de directeur/algemeen secretaris, dan beslist de voorzitter van de Ecologische Autoriteit.

Wanneer een deskundige gedurende de adviestermijn betrokken raakt, dient hij/zij dit direct aan de werkgroepsecretaris te melden. Hij/zij kan dan geen bijdrage meer leveren aan de werkgroep.

Voorbeelden

Enkele concrete voorbeelden van (schijn van) betrokkenheid van een deskundige:

- Een deskundige ecologie werkt bij een adviesbureau. De afdeling Water van dit adviesbureau maakt het inrichtingsplan voor de waterhuishouding van het plangebied.
- Het bureau van een deskundige brengt offerte uit of heeft minder dan één jaar geleden een offerte uitgebracht in het kader van een aanbesteding (om het plan of programma waarover geadviseerd wordt te gaan schrijven).
- Een oud-werkgever van de deskundige (minder dan vijf jaar geleden) is bevoegd gezag of voortouwnemer voor het plan of programma waarover geadviseerd wordt, of schrijver van dat

plan of programma of van een achtergrondrapport. De termijn van vijf jaar wordt als vuistregel gebruikt.

- Een deskundige heeft in zijn vorige baan (minder dan vijf jaar geleden) geadviseerd over een planstudie, voor het gebied waar nu advies over wordt gevraagd.
- Een deskundige verricht als zelfstandig adviseur regelmatig werkzaamheden voor het bedrijf dat het plan of programma opstelt, waarover geadviseerd wordt, of voor het bevoegd gezag, of voor de voortouwnemer.
- Een deskundige mag niet betrokken zijn bij het plan of programma waarover wordt geadviseerd. Maar wanneer een deskundige eerder heeft geadviseerd over het gebied waarvoor een plan of programma is opgesteld vanuit een (andere) onafhankelijke, neutrale en wetenschappelijke positie staat dat deelname aan de werkgroep niet bij voorbaat in de weg.
- Er kan vanwege de privé-situatie (partner, kind) of een privé-contact met een belanghebbende (schijn van) betrokkenheid ontstaan.
- De deskundige woont in (de directe omgeving van) het plangebied.

Enkele concrete voorbeelden van (schijn van) betrokkenheid van een werkgroepvoorzitter:

- Het project of plan heeft een directe link met een andere (neven)functie die hij/zij op dit moment vervult. De nevenfuncties worden vermeld op onze website en voortdurend geactualiseerd.
- Een oud-werkgever van de werkgroepvoorzitter (minder dan vijf jaar geleden) is bevoegd gezag of voortouwnemer voor het plan of programma waarover geadviseerd wordt, of schrijver van dat plan of programma of van een achtergrondrapport. De termijn van vijf jaar wordt als vuistregel gebruikt.
- Er kan vanwege de privé-situatie (partner, kind) of een privé-contact met een belanghebbende een (schijn van) betrokkenheid ontstaan.
- Het plan of programma speelt in de eigen woonplaats of in de directe omgeving.

Voor de werkgroepsecretaris gelden dezelfde onafhankelijkheidseisen als voor deskundigen en werkgroepvoorzitters. Incidenteel schakelt de Ecologische Autoriteit bij pieken in werkaanbod externe (ad-hoc) secretarissen in. Ook voor hen gelden dezelfde eisen.

Aanpassing protocol

Periodiek bespreken voorzitters en werkgroepsecretarissen aan de hand van casussen hoe het protocol onafhankelijkheid in de praktijk wordt toegepast. Als de discussie daar aanleiding toe geeft, wordt het protocol aangepast.

Utrecht, Ecologische Autoriteit, mei 2024

